

STATSUTSKOTTETS BETÄNKANDE 13/1998 rd

Regeringens proposition med förslag till revidering av bestämmelserna om beskattning av förtäckt di- vidend

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 21 april 1998 regeringens proposition 26/1998 rd med förslag till revidering av bestämmelserna om beskattning av förtäckt dividend till statsutskottet för beredning.

Behandling i delegation

Ärendet har beretts i statsutskottets skattedelega-
tion.

Sakkunniga

Skattedelega-tion har hört

- minister Jouko Skinnari, finansministeriet
- äldre regeringssekreteraren Jukka Vanhanen, finansministeriet
- finansrådet Immo Pohjola, finansministeriet
- överinspektör Tuula Hakola, Skattestyrelsen
- avdelningschef Antti Arola, Folkpensionsanstalten
- ecklesiastikrådet Matti Halttunen, Kyrkostyrelsen
- sakkunniga Hannele Taatila, Finlands Kommunförbund

- direktör Tero Honkavaara, Industins och Arbetsgivarnas Centralförbund
- vice verkställande direktör Pauli K. Mattila, Centralhandelskammaren
- direktör Esko Kiviranta, Centralförbundet för lant- och skogsbruksproducenter MTK
- ekonomen Helena Pentti, Finlands Fackförbunds Centralorganisation rf
- ledande ekonomen Matti Koivisto, Tjänstemannacentralorganisationen FTFC rf
- utredningschefen Olli Saariaho, Akava rf
- ordförande Antti Rantalainen, Bokföringsbyråernas Förbund
- styrelseledamoten Urpo Salo, Bokföringsbyråernas Förbund
- medlemmen av skattearbetsgruppen Esko Tuominen, CGR-Föreningen
- juridiske direktören Vesa Korpela, Skattebetalarnas Centralförbund
- professor Edward Andersson
- professor Heikki Niskakangas
- professor Kari S. Tikka.

PROPOSITIONEN

Med förtäckt dividend avses att ett aktiebolags medel överförs till delägare utan beaktande av formkraven vid dividendutdelningen på ett sätt som till sin faktiska karaktär utgör vinstutdelning. Ur skattesystemets synvinkel innebär en

förtäckt utdelning av medel i allmänhet att man samtidigt undgår de skattepåföljder som hänger samman med dividendutdelning.

Avsikten med de bestämmelser om beskattning av förtäckt dividend som fr.o.m. 1943 har

ingått i vår skattelagstiftning var ursprungligen att trygga dubbelbeskattningen av den vinst som ett aktiebolag delar ut. Vid övergången till det nu tillämpade systemet med gottgörelse för bolagskatt frångick man denna dubbelbeskattning. I och med gottgörelsen blev utgångspunkten för bolagsbeskattningen principen med enkel beskattning. Vid beskattningen av förtäckt dividend kvarstår emellertid dubbelbeskattningen, vilket annars är exceptionellt inom skattesystemet.

Regeringen föreslår att dubbelbeskattningen av förtäckt dividend avskaffas på så sätt att den som får förtäckt dividend kan beviljas gottgörelse för den skatt bolaget betalat. Förtäckt dividend som en fysisk person eller ett dödsbo får

skall på samma sätt som nu betraktas som förvärvsinkomst. Dessutom föreslås att bestämmelsen om tillämpningsområdet vid beskattningen av förtäckt dividend moderniseras och att skattepåföljderna för förtäckt dividend preciseras.

I propositionen föreslås bestämmelser om skattepåföljderna vid fördelning av förtäckt dividend i fråga om å ena sidan ett bolag och å andra sidan en delägare. Detta innebär att propositionen innehåller förslag till bestämmelser om beskattningen av förtäckt dividend i lagen om beskattningsförfarande, inkomstskattelagen och lagen om gottgörelse för bolagsskatt.

Lagarna föreslås bli tillämpade första gången vid beskattningen för 1999.

UTSKOTTETS STÄLLNINGSTAGANDEN

Motivering

Av de orsaker som framgår av propositionens motivering och med stöd av erhållen utredning finner utskottet propositionen behövlig och ändamålsenlig. Utskottet förordar lagförslagen i propositionen.

Utskottet framhåller att det inte med anledning av en på ett ömsesidigt bolags bolagsordning baserad prissättning till självkostnadspris uppstår förtäckt dividend (den s.k. Mankala-principen) och att de nu föreslagna ändringarna i 29 § 1 mom. lagen om beskattningsförfarande inte ger anledning att bedöma dessa situationer på ett sätt som avviker från rådande tolkning.

I 29 § 4 mom. lagen om beskattningsförfarande kommer det att föreskrivas om påföljderna av sådan förtäckt dividend som avses i 2 mom. De utdelade medlen skall precis som nu betraktas som skattepliktig inkomst för delägaren till den del utdelningen av medel i den form som avses i bestämmelsen uppenbarligen skett i syfte att undgå skatt på dividend. Precis som nu skulle det utslagsgivande vara om åtgärden uppenbart vidtagits för att undvika skatt på dividend. Frågan om förtäckt dividend föreligger eller inte borde

bedömas från fall till fall med beaktande av hävdvunna bedömningskriterier från tidigare rättspraxis. Det syfte att undgå skatt som åsyftas i föreslagna 4 mom. kunde lika väl ha att göra med en delägars som med ett bolags beskattning, precis såsom också nu är fallet.

Föreslagna medel som enligt 29 § 4 mom. lagen om beskattningsförfarande delats ut för undvikande av skatt på dividend, bl.a. genom inlösen av aktier skall ”till denna del anses som delägens skattepliktiga inkomst”. Också enligt 29 § 2 mom., som för närvarande gäller inlösnings-situationer, skall ”de utdelade medlen till denna del anses som aktieägarens skattepliktiga inkomst”. Förslaget innebär sålunda inte någon ändring i den rådande situationen och 29 § 4 mom. talar inte för en sådan tolkning att inlösningspriset i sin helhet skulle utgöra förtäckt dividend.

Förslag till beslut

Statsutskottet föreslår vördsamt

att lagförslagen godkänns utan ändringar.

Helsingfors den 4 juni 1998

I den avgörande behandlingen deltog

vordf. Kari Rajamäki /sd
medl. Ulla Anttila /gröna
Pirjo-Riitta Antvuori /saml
Timo Ihamäki /saml
Bjarne Kallis /fkf
Timo Laaksonen /vänst
Markku Lehtosaari /cent
Håkan Malm /sv
Mats Nyby /sd
Arja Ojala /sd

Jukka Roos /sd
Kimmo Sasi /saml
Oiva Savela /saml
Marja-Liisa Tykkyläinen /sd
Jukka Vihriälä /cent
suppl. Arto Lapiolahti /sd
Markku Pohjola /sd
Matti Saarinen /sd
Kari Uotila /vänst.

